

1928-2008: Maurice Pirenne

Op de avond van 14 maart belde zijn beschermengel, Lidwien van den Oort.

De afspraak voor morgen kon niet doorgaan. Maurice was zojuist overleden ...

Hij leefde al jaren met een geniepige kwaal, maar deed daar niet moeilijk over, schermde zijn ongemak af voor zijn omgeving en bleef dapper op zijn post. Alert, nieuwsgierig, belangstellend, genietend. Eindigheid. Daar wordt al wat leeft mee geconfronteerd.

Tijdens de laatste toespraak, door ieder die erbij mocht zijn als afscheid begrepen, gaf Maurice zijn visie op het broze mensenbestaan: 'Ik ben niet de jongste, noch de gezondste meer. Maar ik verzeker u dat de hoop overeind blijft in de overtuiging dat er ook voor senioren meer toekomst is dan verle-

den; niet door eigen kracht of verdiensten maar door de gratia Dei, de genade van God.' Karakteristiek voor Maurice: die laatste, op wilskracht uitgesproken tekst.

De gave om in simpele, zorgvuldig gekozen woorden wijs, veelzeggend en bemoedigend te zijn. Begaafd mensenkind, priester, musicus, kreeg hij de opdracht en de ruimte om zijn energie vooral aan de eredienst in de kathedrale basiliek van Sint-Jan te 's-Hertogenbosch te wijden.

Hij wist zich daar de gelukkige en bevoorrechte erfgenaam van een inspirerende 15e- en 16e-eeuwse kerkmuzikale traditie en was er van harte dienstbaar als voorganger, predikant, organist, dirigent en componist. In een kerkmuzikaal onzekere en in veel opzichten karige tijd, wist Maurice in die laatste discipline op oorspronkelijke, eigentijdse en sprankelende

wijze hoopvol perspectief te bieden. Het is waar: het tot klinken brengen van zijn werk vraagt om toewijding, inzicht en vaardigheid, want op dat stuk deed Maurice geen concessies. Eredienstwaardige zang mag om diepgang en inspanning vragen, hoeft niet onmiddellijk voor de hand te liggen. Dat was zijn heilige overtuiging. Daarmee wil niet gezegd zijn dat composities van Pirenne per definitie onneembare burchten zijn. Veel werken verkondigen de eenvoud van het ware, vangen in enkele noten een wereld van emotie.

Het afscheid van burgemeester Lambooy van 's-Hertogenbosch, in 1969, vond 'natuurlijk' plaats in de Sint-Jan en met een eucharistieviering. In de kerk werd Mozarts Missa Brevis uitgevoerd o.l.v. Maurice Pirenne. (Foto: Stadsarchief, collectie Het Zuiden)

De Schola Cantorum met in het midden koorleider Maurice Pirenne, 1977. (Uit: J. Luyckx, 'Koorzang in de Sint-Janskerk', 's-Hertogenbosch 2005)

Naast zijn intensieve werk aan de Sint-Jan vond Maurice nog tijd om op hoog niveau te concerner, meeslepend en bemoedigend te doceren en bij te dragen aan uitgaven en projecten. Hij heeft, bescheiden op het verlegene af, heel wat sporen getrokken en nagelaten. Maurice kwam uit een 'typisch Rooms', Tilburgs gezin. Het gezin van Nelly Menting en Louis Pirenne. Diep religieus zonder krampachtigheid. Geloof als levensvoorwaarde, zoals adem en hartslag. Muziek en taal werden gekoesterd. Drie zussen had Maurice en vier broers. Bijzondere mensen, stuk voor stuk. Van de broers wist alleen de naar vader genoemde Louis zich als 'leek' te handhaven.

De anderen werden priester, net als Maurice.

Hij was rap van lijf en rap van geest en was zich dat, in alle bescheidenheid, zéér bewust. Hij had altijd teveel omhanden en daarom altijd haast. Benenwagen, fiets en later auto dienden om via de kortste en snelste weg van A naar B te komen. De telefoon gebruikte hij voor het verstrekken van tot op de essentie gesnoei mededelingen. De verderfelijke maar voor Maurice helaas onmisbare sigaret ging, eenmaal ontstoken, razendsnel in rook op. Vieringen, concerten, afspraken bereikte hij uiterst scherp aan de tijd of net te laat en altijd in vliegende vaart. Hij ontwikkelde in dit verband de verhullende kunst om bijna onzichtbaar binnen te schuiven. Maar voor mensen was er tijd, gemeente belangstelling, gulle vriendschap, zorg ... Op concertreizen was hij toegewijd, plooibaar, charmant onhandig, graag genegen om het goede

te genieten en onbedaarlijk te lachen om de goede grap of de volstrekt uit de hand gelopen situatie. Hij zocht tot in de pauzes van belangrijke concerten, tot op de laatste woensdag van zijn leven tijd en gelegenheid om naar voetbal te kijken. Hij was kleurrijk. Iemand om van te houden. Onmisbaar. Zijn broer Albert schreef tot zijn gedachtenis: 'Priester-musicus wilde je zijn en je was het.' Bedankt Maurice.

* Reinier Wakelkamp doceerde koordirectie aan het Ned. Inst. voor Kerkmuziek en het Utrechts Conservatorium. Hij is o.m. oprichter van het Brabants Barokensemble (thans Brabant Consort). In 1987 ontving hij de Albert Swane prijs van de stad Den Bosch.